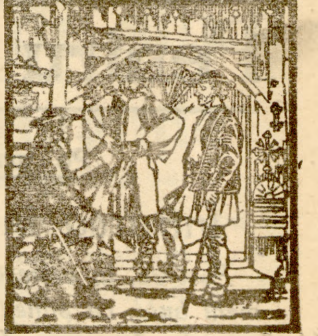

FOAIA POPORULUI

„Țineți cu poporul
ca să nu rătăciți! ...

EA MAI VECHE FOAIE POPORALĂ, INFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

pare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
organizat în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 1043

Organ al Asociațiunii pentru literatura și cultura
poporului Român, „Astra”

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A
Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

Școala superioară țărănească

Comitetul Central al „Astri” noastre culturale, a hotărât, în ședința din 16 Noembrie 1945, înființarea, în Sibiu, a unei școli superioare țărănești permanente pentru femei. Hotărârea „Astri” de a înființa și a întreține o școală țărănească permanentă cu scopul de a pregăti, cât mai temeinic, pe femeile noastre tinere dela țară pentru împlinirea rostului lor de mame luminate și gospodine iscusite, — este cât se poate de binevenită și merită cel mai larg sprijin din partea tuturor care doresc ridicarea culturală a păturei noastre țărănești. „Astra” se găsește, prin aceasta nouă înfăptuire, pe linia tradiției sale de aproape un veac și dovedește, încă odată că azi, ca și în trecut, înțelege glasul vremii și stă, mereu și neclintită, în slujba marilor interese ale poporului român, muncitor sărguincios al gliei strămoșești și izvor nesecat de noi vieți românești.

Prin școala superioară permanentă dela Sibiu, se dă un avânt nou și se pune, pe baze mai temeinice aceluși grad de învățământ popular, care s'a înjghebat înainte cu aproape 15 ani în Transilvania prin „Astra”, iar în Vechiul Regat, prin „Fundațiile Culturale Regale” și care a dat, pretutindeni, cele mai frumoase roade pe tărâmul ridicării culturale a țărănimii noastre. După numeroasele cursuri și școli, cari s'au ținut în anii din urmă, având o durată mai scurtă, de 4—6 săptămâni în timpul iernii, cu un program modest și mai puțin potrivit posibilităților locale, — acum ia ființă o școală permanentă cu internat, cursurile având o durată mai lungă de cel puțin 3 luni și un personal didactic statornic și bine ales din toate punctele de vedere. Școala va avea un program bogat și cuprinzător, prin care se asigură o temeinică pregătire pentru viitoarele soții și mame, îndeosebi, în ceea ce privește îngrijirea casei, igiena locuinței, igiena personală, conducerea gospodăriei, îngrijirea copilului mic, pregătirea bucatelor și diferite alte îndeletniciri casnice folositoare, legate de viața țărănească.

Nu este, deci, vorba de o nouă școală profesională care, după un curs mai lung sau mai scurt, să elibereze diplome absolventelor, ci se urmărește înfăptuirea unei școli realiste a vieții țărănești complete, în

Arhierul Teodor Scorobeș

— O binemeritată așezare în scaunul episcopal —

Duminică, în 11 Noembrie 1945 I. P. C. Sa Arhimandritul Teodor Scorobeș, vicarul Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba Iulia și Sibiu, a fost hirotonit (sfințit) întru arhieru. Slujba sfințirii s'a făcut, cu o pozoabă aleasă, de către I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului, înconjurat de Prea Sfinții Episcopi Nicolae Colan, al Clujului, Dr. Nicolae Popoviciu, al Orăzii și Iosif, al Argeșului, precum și de un mare sobor de preoți și diaconi.

Sunt ani mulți de când Sibiuul nu a mai văzut slujbă atât de măreață.

De aceea, catedrala mitropolitană, în care s'a făcut sfințirea, a fost căutată de toată suflarea creștinească a orașului.

P. S. Sa Arhierul Teodor Scorobeș este un om blând și cu frică de Dumnezeu. Este cunoscut de mulți, stimat și iubit, fiindcă pe mulți i-a sfătuit și i-a ajutat, încă din anii tinereții. Cade-se, deci, a-i dori mulți și fericiți ani, în slujba înaltă, la care a fost rânduit de Dumnezeu.

Intr'un număr viitor ne vom ocupa, mai pe larg, despre felul cum noul episcop și-a îndeplinit însărcinările în slujba bisericii și a neamului.

Asociațiunea Astra și 1 Decembrie 1918

Încă cu ani în urmă, Asociațiunea Astra și-a luat sarcina de a se îngriji pentru cinstitirea zilei de 1 Decembrie 1918, de către întreaga suflare românească, depe ambele cline ale Carpaților.

În Transilvania, prin Despărțămintele județene și Cercurile Culturale, iar în Vechiul Regat, și mai ales în Capitală, prin Despărțământul București, conducerea Astrei Centrale a reușit să facă cât mai simțit duhul acestei praznuiri istorice în sufletele tuturor Românilor, cari prețuesc, la adevărat valoare, binefacerile cu care a fost împărțășit poporul românesc, prin înfăptuirea actului istoric, din cetatea Albei Iulii, la 1 Decembrie 1918.

Credincioasă însărcinării ce i s'a dat, Asociațiunea Astra s'a îngrijit, din vreme, ca, și anul acesta, ziua memorabilă de 1 Decembrie 1918 să fie praznuită, pe întreg cuprinsul țării, așa cum se cuvine, printr'un program potrivit simțămintelor românești.

Așteptăm ca Despărțămintele județene și de plasă, precum și Cercurile Culturale sătești să se arate vrednice de cinstea cu care au fost onorate, punând tot suflul pentru o

care să se formeze cele mai bune gospodine, soții și mame și care, reîntoarse la vetrele lor, să fie apoi tot atâtea pilde vii de țărance vrednice și conștiente, întemeietoare de familii românești, bine încheigate și pe deplin fericite.

Acesta este scopul măreț pe care îl urmărește „Astra” prin școala superioară țărănească permanentă dela Sibiu și începutul fericit pe care îl face azi, va fi urmat desigur, și de

cât mai bună reușită a serbării.

Să nu uităm, că 1 Decembrie 1918 reprezintă pentru poporul românesc cel mai important act politic și național, prin strălucirea căruia ni s'a împlinit dorurile de veacuri: *Unirea și Libertatea* — bunuri pe cari trebuie să le apărăm cu toată sfințenia.

Nuți tulburări politice în Italia

În Italia s'au produs în ultimele zile tulburări politice sub forma manifestațiilor de stradă, cari s'au sfârșit cu ciocniri sângeroase și cu arestări.

Tulburările au fost provocate de partidele de opoziție cari au îmbrăcat forma unei lupte monarhice, pentru sprijinirea dinastiei, împotriva forțelor luptătoare anti-fasciste. Studentimea stă în fruntea mișcării or politice puse la cale de partidele din opoziție.

Politia italiană, are mult de lucru cu grupurile de manifestații și ea a primit ordine de a fi cât se poate de necruțătoare față de toți aceia cari nu se vor potoli.

■ **Intellectual român, nu socoși o faptă frumoasă și românească luându-ți sarcina suportării a câte unui abonament anual pentru unul din cei dragi ai tăi dela țară?**

înființarea unor școli asemănătoare, pentru bărbați.

Dorim, din tot sufletul, ca noua instituție de cultură și pregătire superioară a țărănimii, să reușească, pe deplin, bucurându-se de înțelegere și încrederea întregă a satelor noastre și, în același timp, de sprijinul larg moral și material, al celor ce doresc în mod sincer șineprecepeș, și propășirea poporului român.

Dr. I. Stoichița

STATUL LEGAL

Fie monarhie constituțională, cu viață parlamentară, fie republică, cu aceleași instituții, Statul modern — pentru a corespunde scopului său — trebuie să fie legal, adică să aibă o lege fundamentală, o constituție și legi speciale, care să asigure buna funcționare a celor trei puteri ale statului, cea executivă (și administrativă), cea legislativă și cea judecătorească.

Dar nu este îndeajuns ca Statul modern, la a cărui formă s'a ajuns, după lupte seculare și multe vărsări de sânge, să aibă armătura acestor legi, pentru a putea fi numit legal, ci e neapărată trebuință ca legile, de orice fel, să fie executate în spiritul lor adevărat și să fie ținute și împlinite, respectate de toată lumea — de toți slujbașii ca și de toți cetățenii.

Pe hârtie, toate statele moderne democratice sunt legale, adică toate au o constituție și coduri de legi cari decurg din constituție. Cu alte cuvinte, au structura și armătura legală.

Totuși, din punct de vedere al aplicării legilor, a servirii dreptății pentru toți cetățenii la fel, sunt unele State mai puțin legale, altele mai mult — după felul cum stăpânesc legile în țările respective.

Astfel, Anglia, deși monarhie, are un rege-împărat, e cel mai legal stat din lume, pentru că acolo, cu adevărat, stăpânesc și principiile cuprinse în constituție și legile celelalte.

România e un Stat democratic, constituțional, cu vot universal, cu constituție, cu legi și cu toate acestea încă nu se poate numi cu adevărat un Stat legal, după modelul Marelui Britanii, pentru că la noi nu a intrat, încă, în conștiința tuturor cetățenilor sfințenia legilor, nici în cei cari le execută, nici în cei cari trebuie să le țină.

Un Stat în care stăpânia legilor încă nu e suverană, dela care să nu fie abatere, încă n'a ajuns la înălțimea unde trebuie să fie, printr'a asigurarea fericea cetățenilor săi.

Un Stat în care, fie regele, fie președintele de republică, fie guvernul, fie funcționarii, nu țin cu strictețe legile, și în care cetățenii nu se supun totdeauna lor, nu este un stat legal ci arbitrar. Aici abuzurile de tot felul se țin lanț.

Idealul fiecărei țări trebuie să fie să ajungă un Stat legal și al fiecărui popor să trăiască și să lucreze într'un astfel de Stat.

Pentru suflet

Sub steagul Astei

Pentru trup

Pe urmele Domnului

Intrarea în biserică

Fost-au, în vremea veche, doi oameni buni, ca pâinea lui Dumnezeu; numele lor era Ioachim și Ana. Toată lumea se minuna de curiozitatea lor și îi cinstea, din suflet.

Ioachim și Ana erau soți trecuți în zile, căutau împlinirea voinței lui Dumnezeu în lume și cunoșteau, încă din tinerețele lor, numai calea bisericii.

Și se bucuraseră oamenii aceștia, în lunga lor viață, de multe daruri și de sănătate. Căci așa rănduește Dumnezeu celor care îl caută și îl cinstesc pe El. Dar acum, la bătrânețe, îi apăsa și o durere: nu îi învrednicise Dumnezeu, măcar, cu un prunc, care să le poarte mai departe numele cel bun și să îl sprijinească întru neputințe. E drept, mai nădăjduiau și acum în îndurarea Tatălui ceresc.

Și așa, făcură ei legământ tare, că de li se va dărui prunc, îl vor închina bisericii, adică lui Dumnezeu. Iar Tatăl ceresc se milostivi către ei și le dărui o fiică. Pe ea o chemară Maria și nu este alta decât Sfânta Fecioară, Maica Domnului nostru Isus Hristos.

Buni și drești, cum erau, Ioachim și Ana nu-și uitară tăgăduința. Când Maria împlini vârsta de trei ani, ei o duseră la biserică și o închinară lui Dumnezeu.

Spre ulmirea tuturor pămanțenilor, Maria fu luată în grija preoților și dusă chiar în partea cea mai de seamă a bisericii, în sfântul altar, adică în locul unde putea intra nu mai cel mai mare dintre preoți.

Iată un semn de adâncă cinstire! Și semnul s'a dat numai aceleia care era rânduită de Dumnezeu să-l nască pe Mântuitorul lumii. S'au mirat de el „și ingerii, și oamenii” și au strigat: „Bucură-Te cea plină de dar, Domnul este cu Tine!” Iar strigătul acesta de laudă și de mărire a rămas, din neam în neam, și se cântă cu putere, până la sfârșitul veacurilor.

FOISOARA

Dumineca la noi

La noi acasă, azi, e sărbătoare, S'aude glas de cloțot peste țară; Cu pași domoli se ndreaptă credincioșii Spre casa Domnului, spre rugă, iară. S'au strâns, în fața slintelor altare, Toți cei de-o lege, de-o credință Și ngenunchind cer binecuvântare Și neamului dreptate, biruință. Bătrâni ce-și duc cu greu în spate anii Cu fețe nseninate de lumină, Cer milă și ndurare ca s'ajungă Și vremurile bune ce-o să vină. Vlăstare tinerele ce se nață, — A neamului vieți nevinovate, — Cer Domnului viață liniștită, De pace vremi, feire de păcate. Femei cu ochii plânși rostesc smerite; „De a dreapta Ta așază Doamne Sfinte Pe cei ce nu mai vin, și-adu acasă Pe cei rămași; ascultă-ne Părinte!” Iulie 1944 IOAN BERGHIA

Comunicările Despărțământului Central

— Procurarea Calendarului și răspândirea Foii. — Pregătiri pentru serbarea zilei de 1 Decembrie 1918. — Cărți noi —

De curând, Astra Centrală a dat, către toate despărțământele județului, o circulară, cu No. 2822 | 1945, semnată de vice-președintele ei d. Silviu Teposu și secretar N. Băilă, din care desprindem următoarele informații:

1. — În luna aceasta va apare „Calendarul Astei și al Foii Poporului” pe anul 1946, cu bogat și interesant material literar, economic și calendaristic, cu prețul de Lei 800, destul de ieftin, mai ales când costul tiparului și hârtia sunt foarte scumpe.

2. — Anunță, apoi că în gazeta „Foaia Poporului” vor apare, pe viitor, toate știrile și îndrumările pe care le dă Astra dela centru, cu privire la programul său de activitate. Fiindcă acest ziar vrea să fie îmbrișat de toți membrii și cunoștii Astei, se cere despărțământelor să recomande corespondenți din județ, care să trimită redacției scurte informații, privind manifestările de viață ale regiunii respective.

3. — Mai departe îndrumă despărțământele ca ziua de 1 Dec., decretată ca „Zi a Astei” să fie serbată și în anul acesta, cu toată atenția, prin servicii divine, conferințe, serbări etc., în colaborare cu alte instituții culturale.

4. — După ce cere planul de activitate pentru viitor, al despărțământelor, îndrumându-le să stea în strânsă legătură cu Centrala, le recomandă călduros noua lucrare a profesorului Rimion Radu, secretarul Despărțământului Central al județului Sibiu,

Se cântă, mai ales, în ziua de 21 Noiembrie din fiecare an, când stânta Biserică a rânduit sărbătoare aleasă: „Intrarea Maicii Domnului în biserică”.

Stânta Fecioară, a lui Dumnezeu Maică, în ziua intrării Tale în biserică, roagă-Te și pentru Noi păcătoși!

D. Călugăr

intitulată „Evanghelia și Democrația,” carte valoroasă, care ar trebui să se găsească în toate bibliotecile instituțiilor noastre; le îndeamnă să și-o procure dela autor, costul ei fiind de 500 Lei.

S. R.

Prin „Poșta Foi”

— Astra pune la îndemâna cititorilor un serviciu gratuit cu lămuriri în diferite pricini —

În dorința de a ajuta și pe alte căi pe abonații și cetitorii „Foii Poporului”, Asociațiunea noastră a hotărât să înființeze un așa zis serviciu gratuit, prin care se vor da lămuriri, sfaturi și îndrumări, în orice jalbă sau pricină, care va apăsa viața abonatului.

Abonații și cetitorii noștri se pot adresa, deci, redacției „Foii Poporului”, printr'o carte poștală sau scrisoare, arătând în ce pricină doresc lămurirea, cunoscând că Asociațiunea s'a îngrijit, din vreme, să aibă la îndemână, oamenii potriviți pentru a putea răspunde prin „Poșta Foii”, la toate întrebările cari se vor pune în felurite probleme de cunoștințe avocațiale, medicale, veterinare, agricultură, economie ș. a.

Deci, adresați-vă, cu toată încrederea, serviciului gratuit de informațiuni în scris, pe care Asociațiunea Astra vi-l pune la îndemână, pentru a vă scuti de drumuri costisitoare, împreunate cu pierderi de timp.

■ Din nicio casă românească să nu lipsească „Foaia Poporului”, steag de luptă, ridicat la 1892, ca să popovăduiască drepturile noastre asupra acestui pământ.

SFATURILE DOCTORULUI

Ocrotirea copilului

Copilul născut întră în viață foarte slab și neîndemânatic. Luni zile, el nu se poate mișca dintr'un loc în altul și nu se poate hrăni, fără grija continuă a mamei. Corpul este cu mult mai slab și amenințat de primejdii, decât nou născutul obișnuit, a cărui alte ființe vii. Un mic curent de aer îl îmbolnăvește de aprindere a plămâni care, de obicei, e mortală pentru hrana lui, dacă nu e dată la timp sau e dată fără măsură — prea multă sau prea puțină — îi aduce turburări la stomac, cari, asemenea, duc repede la groapă. Munca de îngrijire a mamei, în primul an de viață a copilului, este grea și cere multă băgare de seamă. Iată câteva sfaturi cari trebuie să fie veșnic în fața mamei cu copil m.c.

Alăptarea copilului

Invață copilul să sugă la timp și regulat, nici mai des, nici mai rar, decât din 3 în 3 ceasuri. Dacă te ții de acest sfat, copilul se învață cu ușurință să rânduială și stomacul lui se dezvoltă în regulă, doarme toată ziua și se trezește numai la timpul când vine sorocul suptului.

Nu da copilului, până la 6 luni, altă mâncare decât laptele tău, iar dacă nu ai lapte destul nu asculta de sfatul vecinilor, ci întreabă pe sora ta ocrotire sau pe medic.

Un fel primejdios de hrană

Desvâțați-vă de obiceiul primejdios de a da copilului mâncare mestecată în gura ta. E cel mai mare rău ce se poate face copilului. Un dinte rănit în gura ta, sau o mică rană pe gingi, pe care nici nu o știi, face ca această mâncare să fie cea mai primejdioasă pentru stomacul lui. Mulți copii au murit până azi în urma acestui obicei. Cel puțin în viitor să nu se mai întâmple acest lucru.

Dr. I. C.

CITIȚI ȘI RĂSPANDIȚI
FOAIA POPORULUI

† Părintele canonic J. Maior

— Rânduri de pomenire la moartea directorului „Unirea Poporului” din Blaj —

de: Pr. Ion Issicu

Cine n'a auzit și nu și-a înviorat sufletul cu sfaturile și povețele blânde și înălțătoare, împărtășite cu o rară iscusință de povestitor, care știa să tâlcuiască, cu multă dibăcie și mai ales cu o multă pricepere, adevărurile veșnice în ale sale „Grăunțe sufletești”, din „Unirea Poporului” dela Blaj, ale Părintelui Iuliu, pe numele lui adevărat Pr. canonic Iuliu Maior, directorul și sufletul mai sus pomenitei gazete.

Trecând la cele veșnice, Părintele Maior și-a lăsat gazeta „fiica lui dragă”, orfană, așa cum o părăsise cu opt ani în urmă și celalalt director și fondator al ei, neîntrecutul povestitor

și ziarist, Alexandru Lupeanu-Melin, plecat pe aceeași cale neîntoarsă, lăsând toată povara și răspunderea pe seama Părintelui Iuliu.

Vlăstar al unei vechi și fruntașe familii, Părintele Iuliu era strănepot al marelui dascăl și cronicar al trecutului nostru de obidă, Petru Maior.

Preot vrednic, după rânduiala lui Melhisedec, ridicat prin muncă și strădanie proprie, până la înalta treaptă a ierarhiei bisericești, aceea de canonic-sfetic prețios al Mitropoliei unite dela Blaj, zilnic aducea jertfa liturgică, prinos de închinăciune la altarul Domnului.

Chemat în slujba de director al Școlii superioare de comerț băieți din Blaj, s'a dovedit întotdeauna un bun orânduitor și chivernisitor, iar pentru elevii incredințați purtării sale de grijă, un părinte iubitor, drept și chibzuit.

Dela direcția acestei școli, datorită vrednicilor, sale a fost chemat

la înalta treaptă a canonicatului, din care loc, pe lângă migăloasa slujbă de dascăl și director, a condus și în drumat ani dearândul „Reuniunea de misiuni sfinte”, un fel de scaldătoare Vitezda, pentru miile de credincioși tîmăduiți de învechite boale sufletești, găsindu-se în fruntea ei ca președinte.

Nicio sarcină, însă, nu apăsa asupra lui de greu pe umerii săi slăbiți de griji și necazuri ca grija gingașă pentru buna îndrumare și apariție a gazetei lui dragi „Unirea Poporului”, la care ținea mai mult chiar decât la însuși familia lui iubita.

Prietenii și cunoștii săi, împreună cu abonații credincioși, au avut prilejul, îndeosebi, în anii din urmă, să cunoască multe greutăți și lipsuri de tot felul ale gazetei. Cu nădejdea în Dumnezeu și ajutorul inimilor dragi, lupta din răsuperi Părintele Iuliu, soplind îndestulat. „Așa se scrie și ține astăzi o gazetă”. Și, laudă lui și și ținut o până la cea din urmă suflare, fiindcă era legat de ea, cu

Agricultură - Gospodărie - Muncitorești - Bune de știut

Seminăturile târzi la grâu

Soroacele sămănatului pe regiuni. — Să nu grăbim și să nu întârziem sămănatul. — Când toamna e bună —

O toamnă binecuvântată de D-zeu a făcut ca să se poată semăna mult grâu, mai mult decât era de așteptat. Totuși, mai sunt plugari cari, fie că n'au avut sămânță la timp, fie din vre'un alt motiv, n'au însămăntat, nici până acum. Se vor întreba mulți dacă nu e prea târziu.

Grâul trebuie să se sãmene pe la sfârșitul lunii Septembrie, în Octombrie și chiar la începutul lui Noembrie.

Soroacele sămănatului pe regiuni

Semănat de devreme grâul e atecat de „Musca-Hessilor” — „Cecidonia”, grâului, — o musculiță mică de culoare cenușie-neagră, care uneori poate provoca pagube foarte mari. Din motivul acesta să nu se sãmene grâul, în Ardeal, înainte de 21 Sept., în Bihor înainte de 4 Oct. iar în Timiș înainte de 12 Oct., când, după cercetările învățaților noștri, pericolul este înlăturat.

Să nu grăbim, să nu întârziem...

Sămănat târziu, grâul este amenințat uneori să nu înfrățească, să intre slab în iarnă, să rămână cu un singur pai, deci să producă recoltă mică. Aceasta atunci când iarna e lipsită de zăpadă iar primăvara călduroasă. Semănat târziu, grâul are norocul, însă, că intră în iarnă neatecat de boli. O iarnă cu zăpadă și o primăvară friguroasă și lungă fac ca grâul să nu crească în pai ci să înfrățească, să ajungă pe cel semănat toamna timpuriu și să dea o recoltă normală.

Când toamna e bună

Din cele de mai sus se desprinde deci, că grâul trebuie semănat la timpul potrivit, atât la începutul acestor rânduri, dar deasemenea trebuie să se țină seama că și grâul semănat oricât de târziu, răsplătește, aproape totdeauna, pe plugar prin re-

coltă bunicică, uneori tot atât de bună ca cea obținută dela grâul semănat la timp.

Deci și cei ce nici până azi n'au semănat, ieșiți pe țărini și puneți grâu, dacă timpul îngăduie.

Ing. agr. V. Totoescu

Semnele vremii

Precum va fi vremea în 24 ale lunii Noemvrie, așa va fi toată vremea, adică peste tot anul viitor. Precum va fi vremea în 25 ale lunii, așa va fi vremea în tot cursul zilei Decemvrie.

La 21 ale lunii Noemvrie ziua are 9 și noaptea 15 ceasuri, iar soarele intră în semnul Săgetătorului, care este uscat și fierbinte.

Dacă va tuna când soarele se află în semnul Săgetătorului, înseamnă că seacă, care va fi la locul înalt semănată, va fi bună, iar cea dela șes nu se va face bună.

Am văzut și-am auzit

— Cântec —

*S'a sculat, ca alte deți
Cu gândul în zece părți:
„Am să fac aia și asta,
Să-mi impac casa, nevasta;
Cai am să-i potcovesc,
Iarba din Gruiu s'o cotesc
Din grajd să curăț gunoiul
Să repar grebla, furcoiul,
Gardul să-i pun proptele,
Pentru jug să fac restele...
De mai e timp, în Zivoi
Să duc un car de gunoi...
Așa gândea din ineapă,
Ioan Cârnă din Târneața,
Care grabit, ca un roșu,
A intrat să ia un „fo-u”.
De rachiu și... una altă...
A căzut și grabă'n ballă,
Căci cin' cârciuma tebește
Uită... și se poticnește.*

P. Pășel

■ Ține-ți lucrurile în ordine, la locul lor, pentru a nu pierde timpul cu căutarea și a nu avea supărări.

lumea cealaltă, căci eu am cerut dela Dumnezeu, după ce l-am avut pe băiatul meu, numai 60 de ani, ca să-l pot vedea absolvent. Interesant este că, îndată ce am intrat aslă vară în anul al 60 lea m'am și îmbolnăvit”.

Dragă Părinte Iuliu, Părintele cereșc și-a împlinit dorința; noi îți vom păstra neștearsă pomenirea și ne vom nizu, din toate puterile noastre, ca fiica ta dragă „Unirea Poporului” să dăinuiască încă mulți ani, bătătorind pe aceleași cărări, desemnate și călcate de neuitatul ei părinte fondator, Pr. canonic Iuliu, cândva Maior.

Să-ți fie partea cu dreptii!

GLUMA

In târg

— Cum vinzi ouăle, femeie?
— Două sute cincizeci lei bucata, însă cele ciocnite le dau numai cu două sute.
— Atunci, fii bună și ciocnește-mi vreo cincizeci.

Cea mai folositoare invenție

— Cum trebuie să ne folosim de binefacerile tiparului —

Trăim în secolul al XX-lea, pe care-l numim și al civilizației moderne. Ne-a fost dat să vedem și să auzim de nenumărate invenții, care mai de care mai interesante. Desigur, că cea mai nouă o socotim „Bombă atomică”. Și într'adevăr, după cum am auzit, ea ar avea o mare putere distrugătoare.

Sunt foarte multe invenții pe cari le-a născocit și cunoscut lumea, dar pe unele a știut să le folosească în spre scopuri bune, iar pe altele le-a nventat și pus în aplicare, cu scopul de a distruge. Despre toate s'a vorbit cu vârf și îndesat. Dar, despre una care nu a fost inventată în secolul acesta, dar de care ne folosim cel mai bine și mai minunat în toată vremea, nu se prea vorbește — și dacă se vorbește foarte puțin — și anume despre invenția tiparului.

Cel ce a inventat tiparul, fără doar și poate, că a socotit și s'a străduit ca să vină în ajutorul omenirii, cu un mijloc mai bun și mai practic de comunicare și răspândire a gândurilor și-a lucrurilor frumoase, de pe urma cărora omenirea să poată progresa. Va să zică, inventatorul tiparului, Ion Gutenberg, la anul 1454 a nizu, ca prin invenția sa, să se servească numai lucruri bune și folositoare.

Cu siguranță că fiecare i-a fost dat să citească și lucruri cari nu sunt folositoare, scrise de oameni ce-s vând conștiința și sufletul. Ei nu servesc adevăratul scop, ci pur și simplu: banul ori desfătare și desmățul.

Alții scriu cu gândul de a duce în greșeală pe cetitori, în rătăcirea, etc. Cum să-i numim pe aceia cari în scris nu urmăresc să aducă o binefacere sau un folos? Ce rușine, câtă

nesocotință în capul lor, să-și bată joc de cea mai mare realizare a celui mai mare geniu cunoscut până acum.

Să cugetăm bine, câtă binefacere, câtă ușurință a simțit lumea prin răspândirea tiparului, și-atunci vom putea spune că, într'adevăr, e invenția cea mai folositoare.

Cetitorule, cum ști să prețuești această invenție? Căci lumina ta, cuminenția ce ți-ai dobândit-o se datorește acesteia. Noi, cei din jurul „Foii Poporului” și-al „Astei”, știm să prețuim această binefacere și de aceea căutăm a-ți lumina drumul, nu cu „bomba” — nu te speria! — ci cu scrisul săptămânal, din această gazetă.

Tr. Chirilă

Mărirea vitezei automobilelor

— Ce au descoperit niște ingineri —

Inventarea bombei atomice a dat și continuă să dea mult de lucru oamenilor de știință din diferite țări.

Inginerii și specialiștii, în astfel de cercetări, se trudesă să descopere cât mai multe forme de întrebuințare a materiei atomice, pentru scopurile de pace și pentru propășirea tehnică a omenirii

Mai nou aflăm, că un grup de ingineri francezi — după îndelungate cercetări — au reușit să dea o bună întrebuințare materiei atomice, pentru mărirea, cu de 20 de ori mai mult, a vitezei automobilelor.

Ne putem aștepta, ca nu peste mult timp, mașinile-automobile să fugă pe șosele alături cu gândul.

..Atunci să te ții la ciocniri și nenorociri, bădie.

Povestea satelor noastre

Alămorul: vatră daco-romană

— Sub stăpânirea principilor Ardealului. — Scoaterea satului la licitație, în mai multe rânduri — Jugul iobăgiei s'a rupt. —

Cea mai veche pomenire a satului o avem dela anul 1330, când satul apare sub numele Almur. În anul acesta, spune un document, satul avea o parohie romano-catolică cu preotul Albertus Piebanus de Almur, dovadă că satul era foarte vechiu. La început a fost curat românesc, rămășiță a vechilor daco-romani.

Sub stăpânirea principilor Ardealului

Principii Ardealului sau făcut însă stăpâni pe sat și l-au dat în arândă pe bani scumpi unor straini. Aceștia au adus apoi oameni de ai lor în sat, iar pe români i-au făcut iobagi. Stăpânii satului se schimbă foarte adeseori. Unii erau catolici, apoi alții calvini și căutau mereu să-și spovedească credințioșii, fiecare pentru legea lui.

Așa s'a făcut și parohia catolică dela 1330, aparținătoare decanatului din Sebeș și capitlului din Alba-Iulia.

În 1388 stăpânesc satul nobilul Andrei fiul lui Ion Lepeș și Ion fiul

lui Ion de Byzneo, cari fac contractul de învoială în fața episcopului catolic din Alba-Iulia. În 1408 aflăm stăpân pe Ladislau Stefan Diogh, în 1505 Petru Butthanyi de Korlatkő.

Biserica ortodoxă se apără

În vremea aceasta, însă, își aveau și Românii parohia și preotul lor. Urmă despre aceasta avem însă nu mai dela 1609. În acest an se întâmplă că magistratul din Ocna vrea să dărâme biserica din Ocna, zidită de Mihai Viteazul (azi gr. catolică). Atunci vine preotul Oprea din Alămor, împreună cu Avram Zamășteanu și cu alți unsprezece Ocneri și răscumpără biserica, obligându-se să plătească preotului reformat din Ocna câte zece dinari, de fiecare familie și cinci dinari dela văduvi și necăsătorii. Ocnerii n'au voie să aibă preot român, ci să se țină de preotul din Alămor, care făcea slujbe și în Ocna.

În veacul acesta erau stăpâni în Ardeal reformații. Alămorul era su-

(Continuare în pag. 4-a)

INFORMAȚIUNI ULTIMELE ȘTIRI

ABONAMENTE:

Pe un an — Lei 1000.— Instituții și autorități Lei 4.500.—
Pe o jumătate de an — „ 500.— Abonament de sprijin „ 10.000.—
Pentru negușori și com. „ 2000.— PREȚUL UNUI NUMĂR „ 30.—

Bani noi vor fi puși în circulație peste câteva zile. Banca Națională a început să bată nouile monede de 200 și 500 lei, din metal și de 20 și de 100 lei, din hârtie. Bani de hârtie de 20 lei se vor tipări într-o valoare de 2 miliarde lei, iar cele de 100 lei, în valoare de 8 miliarde lei. Monedele de 200 lei de metal se vor trage în valoare de 8 miliarde iar cele de 500 în valoare de 12 miliarde lei.

Copii cari răstoarnă trenuri. Pe linia ferată Slatina-Pitești, în dreptul comunelor Corbu și Căzănești, copii neastâmpărați au pus pe șine pietri și fiară, curioși a vedea ce se întâmplă. Din aceste fapte necugetate s'au produs două răsturnări de trenuri, cu mai mulți morți și răniți. Părinți ar trebui să-și supravegheze mai îndeaproape copiii, pentru a se pune la adăpost de urmări neplăcute.

Un elev omorât în bătaie de către învățător. Parchetul Tribunalului din Craiova cercetează încunoștințarea șefului de post din comuna Călărași jud. Dolj, prin care se arată că, în urma unei crunte bătăi suferită, elevul Florea Sfarloagă din cl. III-a primară, a încetat din viață, la locuința părinților săi. Șeful postului de jandarmi, găsește vinovat pe inv. Victor Stănculescu, împotriva căruia s'a întocmit acte de dare în judecată la unde poți ajunge dacă nu-ți înfrânezi nervi și supărarea.

Nouii trenuri au fost puse în circulație pe distanța Timișoara-Tr. Severin, alcătuite dintr'un motor cu un vagon de cl. II-a și unul de cl. III-a. Plecarea din Timișoara la ora 7¹⁰, dimineața iar sosirea la Tr. Severin la ora 20. Noul tren are opririle: Lugoj, Caransebeș, Băile Herculane și Orșova.

Grefa Tribunalului Sibiu, Secția I-a

Nr. P. j. 19261/924.

EXTRAS

Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român „Astra”, cu sediul în Sibiu, a cooptat în edunerea generală din 30 Septembrie 1945 ca membrii activi în Comitetul Central pe următorii:

1. Dr. Petre Râmneanțu, conferențiar universitar.

2. Nicolae Martin, profesor.

3. Dumitru Herția, avocat.

Totodată a ales în același comitet pe d. Octavian Ne mțu, Directorul General al Fundațiunii „Regele Mihai I”, în locul dlui medic-general Dr. Gheorghie Moga, demisionat. Vizat de noi pentru publicare.

Sibiu, 5 Noembrie 1945.

Prim-Grefier, Emil Pascu

Poșta Administrației

Primind dela abonații noștri o mulțime de scrisori în care ni se cere să conștințăm primirea banilor trimiși prin poștă, începând cu acest număr, răspundem abonaților vechi dela cari am primit banii după 1 Noembrie 1945. Abonaților vechi dela cari am

primit banii înainte de 1 Noembrie 1945, nu le mai răspundem, iar în caz că mai au restanțe, până la anul nou, le vom trimite mandate poștale pe care vom scrie ce restanțe au.

Pentru abonații noi, cari ne trimit bani prin mandat, primirea de către ei a foii însemnează că am primit banii. Aceste măsuri au fost luate de noi, pentru a nu ocupa prea mult loc în foaie cu această rubrică.

Ioan Oros—Bârghiș: Nu putem să vă trimitem numerile din Octombrie a. c., pe care ni le cereți, pentru că n'au fost tipărite. Urmăriți numărul de pe ziar, 40—45 și scrieți-ne care număr vă lipsește. La cei doi abonați noi ai Dvoastră le merge foaia.

C. T. Dinga: Primit lei 2000. Mulțumiri. S'a trimis foaia la adresele arătate în cartea poștală.

Am primit după 1 Noembrie 1945, bani dela următorii abonați vechi: Nr. 755. lei 1000, Nr. 1951 lei 600, Nr. 540 lei 1000, Nr. 800 lei 750, Nr. 1352 lei 1000, Nr. 1883 lei 1000, Nr. 2238 lei 1000, Nr. 663 lei 2000, Nr. 1671 lei 1300, Nr. 1421 lei 2000, Nr. 367 lei 1000, Nr. 378 lei 500, Nr. 1578 lei 2000, Nr. 348 lei 1000, Nr. 1867 lei 2000, Nr. 809 lei 3300, Nr. 1972 lei 500, Nr. 515 lei 1000.

Alămorul: vatră daco-romană

— Sub stăpânirea principilor Ardealului. — Scoaterea satului la licitație, în mai multe rânduri. — Jugul iobăgiei s'a rupt. —

(Urmare din pag. 3-a)

pus superintendentului (șeful bisericii) calvin și mitropolitului Simion Stefan din Alba Iulia i s'a luat orice drept asupra acestui sat, precum și asupra comunelor Orăștie, Hațeg, Hunedoara, Ilia și toată țara Făgărașului. Calvinii volau, cu orice preț, să cucerască pe Români.

Satul scos la licitație

Stăpânii satului se schimbă mereu. În 1600 dă principele Sigismund Alămorul lui Șentpali Ianos pentru 11000 fl. arândă. În 1606 îl dă lui Ștefan Breskai lui Gabriel Pernessi. În 1607 lui grof Baltazar Czeszeliczki. În 1617 îl dă Gabriel Bethlem unui oarecare Francisc. În 1630 ajunge Alămorul în stăpânirea lui Șentpali Ianos, primarul Ocnei, pentru o arândă de 6500 fl. În 1662 dă Mihai Apafi satul lui Thoma Bașa de Zabola pentru 6000 taberi, iar în anul următor face principele mai mulți țărani nobili, cu condiția să se facă toți calvini și le-a dat și preot calvin.

Sub stăpânirea familiei Teleky

Pe la 1690 ajunge satul în stăpânirea familiei Teleky. Acesta pune administrator al moșiilor din Alămor pe Székely Iános din Zarand. Acesta a avut doi fii, pe Ladislau și Adam. Ladislau s'a căsătorit cu Sera Bulcești fiica n-legiuită a femeii Szalanczy Ana, făcută cu un boer român. Adam Székely este nobilitat în 1700 cu porecla „de Borosinen” și ajunge el stăpân asupra Alămorului.

Ce mai e nou în lume

— Conferința dela Washington. — Criza politică din Franța. — Alegerile din Bulgaria. — Alcătuirea guvernului maghiar. —

Importanta conferință dela Washington, la care s'au întrunit d-nii Harry Truman, președintele Statelor Unite, Atle, primul ministru al Marelui Britanii și Makenzie King, primul ministru al Canadei, împreună cu specialiștii lor, pentru a chibzui asupra întrebunțării bombeii atomice, a luat sfârșit, după îndelungate discuțiuni.

Așa după cum se obișnuiește la sfârșitul conferinței s'a dat un comunicat pentru lămurirea opiniei publice mondiale. În prima parte a comunicatului se arată cât de piimejdioasă este pentru un viitor război bomba atomică de fabricație americană, împotriva căreia nu poate sta nicio împotrivire.

După aceea, comunicatul lasă să se înțeleagă că ar fi bine ca secretul acestei bombe, precum și întrebunțarea lui să fie incredințată unui așa zis Consiliu de Securitate Internațional, care va fi singurul în măsură să-l folosească în scopul de pace și de bună conlucrare între popoare. Acest lucru se va putea face numai atunci când cu inima deschisă și

fără niciun înconjur, cărmăcii popoarelor și mai ales ai marilor națiuni își vor da pe față planurile lor cu privire la organizarea lumii după ce mai crâncen război.

Așa dar ne aflăm între pace și război, între două duhuri cari plătesc în văzduh și în gândurile unor popoare. Unul e duhul răului, iar altul duhul binelui.

Trebuie ales în slujba căruia va fi pusă întrebunțarea bombeii atomice.

În tot cazul biata omenire se află la o nouă răspântie, poate mai grea și mai amenințătoare decât alta.

Bomba atomică este o sabie cu două tăișuri, putând servi cu unul mult doritei păci, iar cu altul la distrugerea omenirii și a întregii civilizații.

Criza politică din Franța

Când întocmia acest răvaș al situației politice săptămânale, în Franța o așa zisă criză politică se află în toi, prin îmrejurarea că generalul de Gaulle n'a putut duce la îndeplinire mandatul cu care a fost încredințat de către națiunea franceză pentru formarea unui guvern de strânsă conlucrare cu toate partidele politice cari au participat la alegerile ce s'au ținut zilele trecute. Când a fost vorba să se împărțească unele ministere pe partide, s'au iscat neînțelegeri între generalul de Gaulle și reprezentanții partidului comunist, a căștia din urmă pretinzând unele scaune ministeriale pe cari șeful guvernului nu a voit să le aprobe.

Rămâne să vedem, acum, cine va lua locul generalului de Gaulle în alcătuirea guvernului francez și dacă noul însărcinat al națiunii va putea duce la bun sfârșit mandatul.

Alegerile din Jugoslavia și Bulgaria

Rezultatul alegerilor din Jugoslavia a fost talmăcit în favoarea Mareșalului Tito, care a condus lupta de rezistență a sârbilor împotriva nemților.

După câștigarea victoriei în alegerile mareșalului Tito a făcut declarații zăngănite străine, arătând o parte din programul său și stăruind asupra relațiilor cu țările vecine. Cu privire la România, Mareșalul Tito a declarat: „înainte de război Jugoslavia și România au trăit în cea mai bună și mai sinceră prietenie”. D-sa și-a exprimat primat nădejdea că și în viitor, relațiile între cele două țări democratice se vor îmbunătăți pe toate tărâmurile.

■ Alegerile generale din Bulgaria s'au ținut Duminică 18 Noembrie a. c. Rezultatul definitiv nu se cunoaște până la ora când încheem acest număr al foii.

■ 40.000 de persoane au murit în ultimele șase luni, în India, din cauza holerei.

Dr. Seb. Stanca